

Půst vidění

Mikuláš Brázda (bakalářská práce)

Po předběžném čtení se předložená práce jeví jako velkoryse pojatá, bohatě dokumentovaná a dobře informovaná. Prvních dvacet stran je věnováno popisu dvou, celkem dobře vybraných, kostelních staveb (kostel Sv. Ducha v Ostravě a kostel S. Ducha v Šumné). Slova popisu nejen otevírají ale do značné míry také již odpovídají na otázky, které si autor klade (aniž si to jak se zdá uvědomuje), o tom, jak stavby k nám mluví a nebo mohou mluvit, v jakém vztahu je stavba a popis, stačil by popis, užívající pouze slov, atd. Autorova odpověď je založena na předpokladu, že stavba kostela je inertní a bez hlasu a k tomu aby mluvila, je potřeba překladu (mluva proto slovy autora „předpokládá možnost překladu. Ale zejména to ukazuje, že naše tázání se odehrává nikoli ve slovech, ale – v překladu samotném. Překlad je pohyb“). Následující, poměrně dlouhá část práce, je asi proto věnována otázce pohybu a času. Je značně překvapivé, že překlad architektonické reality do jazyka, který závisí na vnitřním, komunikativním pohybu, je chápán jako vnější, místní pohyb, jako přechod z exteriéru do interiéru, jako diagonální nebo spirálový pohyb vnitřním prostorem kostela atd. Skoro celá druhá polovina práce je věnována vztahu architektury, liturgie a ritu a je založena kompilačně na poměrně známé literatuře (Rudolf Schwarz, : The Church incarnate, Ruth Webb, : The Aesthetics of Sacred Space, Lindsay Jones, : The Hermeneutics of Sacred Architecture a dal.) Kostely v Ostravě a Šumné jsou už zmíněny jen okrajově a záměrem autora je zřejmě pokus odpovědět na širší a hlubší otázku, co tvoří podstatu sakrálního prostoru. Překážkou k možné odpovědi na tuto otázku je autorova představa architektury jako ikony nebo události, zatím co prostor zůstává stranou. A při tom v architektuře kostela je to prostor, kde se manifestuje světlo, mysterium ztělesnění – inkarnace a liturgie a jen potom a tak se lze ptát o jeho sakralitě. V celku je práce ocenitelným příspěvkem ke kladení důležitých otázek ve vztahu k současné sakrální architektuře a ke shromáždění materiálu pro budoucí výzkum. Je pozoruhodné, jak mnoho práce a úsilí lze shromáždit do poměrně malého (a navíc nepřítomného) prostoru.

Doporučuji práci k obhajobě.

Prof. Dalibor Veselý, Ing.arch.MA, PhD, Dr.h.c.